

Vzpomínka na Miloše Fikejze [1]

Autor:

- [JANÁSKOVÁ, Pavla](#) [2]

Číslo:

- [2019, ročník 28, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Osobnosti](#) [4]

Klíčová slova:

- [Fikejz, Miloš](#) [5], [nekrology](#) [6]

Nikdy mne nenapadlo, že o blízkém kolegovi, se kterým mě pojí třicet šest let profesního života, budu jednou psát v čase minulém. Miloš Fikejz (11. 10. 1959, Vysoké Mýto – 15. 1. 2019, Praha) zemřel předčasně ve věku 59 let na akutní leukémii. Nevyléčitelná nemoc nám všem vzala zkušeného a filmu znalého odborného knihovníka, na kterého bylo vždy spolehnutí.

Miloše jsem potkávala na přelomu 70. a 80. let při korzu o hlavních přestávkách na dlouhé chodbě školní budovy Na Vítězné pláni v Praze 4, kde po maturitě na vysokomýtském gymnáziu v roce 1979 studoval dvouletou nástavbu Střední knihovnické školy. S jeho vizáží Johna Lennona mezi tolika děvčaty ho nešlo přehlédnout.

V srpnu 1981 jako čerstvý absolvent nastoupil na pozici bibliografa do odboru filmových informací Československého filmového ústavu (dále ČSFÚ), oddělení katalogizace a bibliografie, konkrétně zahraniční bibliografie v Klimentské ulici v Praze 1. A rok poté jsme se stali přímými kolegy. Miloš měl na starosti sekci zahraničních filmů, obsáhlou agendu se spolupracujícími externisty a překladateli a zabezpečoval odborné požadavky pracovníků celého rezortu Československého filmu. Dlouholetá bibliografická průprava a zkušenost v systematické práci – tenkrát ještě s klasickými lístkovými kartotékami a s prameny v ruce – ho naučily poctivě a trpělivě pracovat s informacemi. Svět filmu a informací ho pohltil a bavil, každý dotaz byl pro něj osobní výzvou. Měl své charisma podložené vědomostmi z oboru filmu a z přirozeného zájmu o literaturu, hudbu, umění a kulturu, včetně té neoficiální. Jezdil na letní filmové školy – v tu dobu měly komornější charakter než dnes – a další akce mezi filmové klubisty, publicisty, kritiky, tvůrce a překladatele. Byl svobodomyslný člověk, intelektuál, brzy si získal respekt filmové komunity, zde také navázal mnohá celoživotní přátelství.

Práce ve filmové knihovně byla vždy pestrá a zajímavá. Jako elév v ČSFÚ v 80. letech dostal příležitost stát se členem týmu redakce festivalového deníku MFF Karlovy Vary, pro který mimo jiné zajišťoval i fotografickou dokumentaci událostí a hostů festivalu – fotografování bylo jeho hobby. Spolupráce s tímto festivalem přerostla v dlouholetou. Díky svým odborným kvalitám působil řadu let i jako člen přírůstkové komise ČSFÚ. Živé vzpomínky mám na společnou tvorbu publikace [Limonádový Joe](#) [7] na podzim roku 1984, spojenou s pořádáním ankety a besedy s tvůrci a herci filmu v Klubu Československého filmu v paláci Adria na Národní třídě.

[8]

Pracovníci zahraniční bibliografie ČSFÚ: Miloš Fikejz a Pavla Janásková (zde za svobodna Slámová) – asi rok 1983 (foto: Miloš Fikejz – samospoušť; zdroj archiv Pavly Janáskové)

[9]

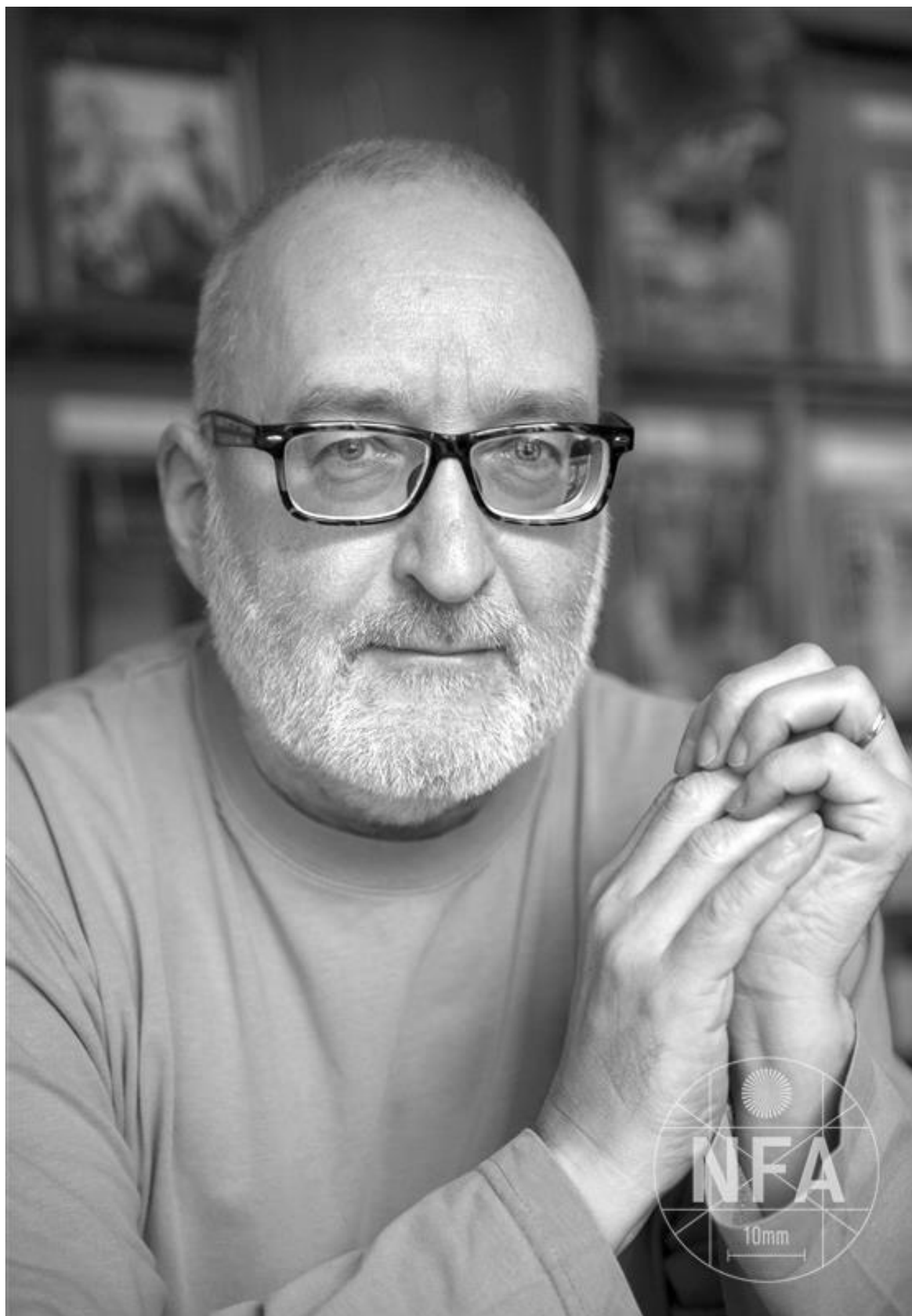
S kolegyní Soňou Weigertovou (zde za svobodna Obernauerovou) z dokumentace ČSFÚ v Klimentské 6 na Praze 1 – asi rok 1983 (foto: Miloš Fikejz – samospoušť; zdroj: archiv Pavly Janáskové)

Na počátku 90. let byla činnost zahraniční bibliografie „zakonzervována“. Současně vlivem restitucí následovala série přesunů knihovny a vyklízení depozitářů – na všem se ochotně podílel. Vzpomínám na konkrétní stěhování sbírky filmových scénářů z půdního depotu nad hospodou Na Kovárně v Praze 6 – Ruzyni, kdy tuto rasovinu bral s humorem. Proběhla řada reorganizací a transformace instituce na [Národní filmový archiv](#) [10] (dále NFA). Od roku 1994 až do svého předčasného úmrtí byl zástupcem vedoucí knihovny, na pět let – po dobu mé mateřské dovolené – byl pověřen vedením knihovny. Dále působil jako katalogizátor knižních novinek a připravoval rubriku *Z přírůstků Knihovny NFA* pro [luminaci](#) [11]: *časopis pro teorii, historii a estetiku filmu*. Podílel se také na akvizičních aktivitách. Vynikal v bibliograficko-informační činnosti, své rešeršní a filmografické dovednosti uplatňoval v edičních projektech NFA. Jeho jméno nalezneme v tirážích mnoha publikací nejen NFA, pro které sestavoval bibliografie, filmografie, soupisy literatury, výběry kritik a textů, rejstříky, psal doslovy a životopisy autorů na záložkách, vytvářel rešerše atd. Pod šifrou *-fik-* vytvořil od roku 1987 stovky osobních profilů filmových tvůrců pro periodikum a později portál [Filmový přehled](#) [12]. Spolupracoval též s redakcí *Filmové ročenky* (1993–2012), především na kapitole *Filmové publikace a periodika*.

Knihovně NFA – sídlící od roku 1997 v pražském Konviktu v Bartolomějské ulici na Starém Městě v Praze 1 – zůstal věrný celý profesní život. Když tudy procházím, obdivuji jeho fotografie filmových tvůrců na stěnách. I přes svůj slabý zrak uměl nafotit tak krásné a osobité portréty. Původní záměr vystudovat Akademii výtvarných umění mu nevyšel, ale druhé volby nikdy nelitoval. Film se pro něj stal velkou celoživotní osobní zálibou a naplněním. Rozvíjel vlastní publikační aktivity. Je autorem rozsáhlých slovníků: třísvazkového slovníku [Český film: herci a herečky](#) [13] a dvousvazkového [Slovníku zahraničních filmových herců konce XX. století](#) [14], dále spoluautorem slovníku [Český film: režiséři – dokumentaristé](#) [15] a autorem encyklopedických hesel pro [Biografický slovník českých zemí](#) [16]. Širší veřejnosti je znám i jako filmový publicista a fotograf (zejména v periodikách *Film*

a doba, Záběr, Kino a Kinorevue). Působil též jako odborný spolupracovník filmových přehlídek a festivalů např. *Febiofest, MFF Karlovy Vary* a *Finále Plzeň*.

Když mímím jeho stůl, stále ho vidím zabraného do práce. Jeho předčasný odchod je pro nás všechny velkou ztrátou.

[17]

Portrét Miloše Fikejze z doby nedávné (foto: Dora Kubíčková; zdroj: NFA)

Odkazy na publikační činnost Miloše Fikejze naleznete v [online katalogu Knihovny NFA](#) [18].

(Základní údaje o něm najdete i ve [Slovníku českých knihovníků](#) [19], pozn. red.)

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-1/vzpominka-na-milose-fikejze>

Odkazy

[1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-1/vzpominka-na-milose-fikejze>

[2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/janaskova-pavla>

[3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2019-rocnik-28-cislo-1>

[4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/osobnosti>

[5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/fikejz-milos>

[6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/nekrology>

[7] https://arl.nfa.cz/arl-nfa/cs/detail-nfa_un_cat-041014-Limonadovy-Joe-aneb-Konska-opera/

[8] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/521/janskova1.jpg>

[9] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/521/janskova2.jpg>

[10] <https://www.nfa.cz/>

[11] <http://www.iluminace.cz/>

[12] <http://filmovyprehled.cz/>

[13] https://arl.nfa.cz/arl-nfa/cs/detail-nfa_un_cat-093582-cesky-film/

[14] https://arl.nfa.cz/arl-nfa/cs/detail-nfa_un_cat-057895-Slovník-zahranicnich-filmovych-hercu-konce-XX-stoleti/

[15] https://arl.nfa.cz/arl-nfa/cs/detail-nfa_un_cat-132532-cesky-film/

[16] https://arl.nfa.cz/arl-nfa/cs/detail-nfa_un_cat-068641-Biograficky-slovník-ceskych-zemi/?disprec=1&

[17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/521/janskova3.jpg>

[18] https://arl.nfa.cz/arl-nfa/cs/detail-nfa_un_auth-0012609-Fikejz-Milos-19592019/

[19] https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000000519&local_base=SCK